

Sygn. akt VIII C 1857/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 8 listopada 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w VIII Wydziale Cywilnym

w składzie: przewodniczący: Sędzia Bartek Męcina

protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 października 2019 roku w Ł.

sprawy z powództwa G. J.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda G. J. kwotę 2.468,24 zł (dwa tysiące czterysta sześćdziesiąt osiem złotych dwadzieścia cztery grosze) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 25 kwietnia 2018 r. do dnia zapłaty,
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. zasądza od powoda G. J. na rzecz pozwanego (...) S.A. w W. kwotę 253,42 zł (dwieście pięćdziesiąt trzy złote czterdzieści dwa grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu,
4. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Łodzi- Widzewa w Łodzi:
  - a) od powoda G. J. kwotę 272,79 zł (dwieście siedemdziesiąt dwa złote siedemdziesiąt dziewięć groszy),
  - b) od pozwanego (...) S.A. w W. kwotę 160,21 zł (sto sześćdziesiąt złotych dwadzieścia jeden groszy),tytułem tymczasowo poniesionych kosztów sądowych.

Sygn. akt VIII C 1857/18

UZASADNIENIE

W dniu 25 kwietnia 2018 roku powód G. J., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wytoczył przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W., powództwo o zapłatę kwoty 4.700 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że łączyła go z pozwanym umowa ubezpieczenia OC i AC zawarta na okres od dnia 1 kwietnia 2017 roku do dnia 31 marca 2018 roku, dotycząca samochodu marki F. (...) o nr rej. (...). W dniu 28 marca 2018 roku przedmiotowy pojazd uległ uszkodzeniu. Pozwany przeprowadził postępowanie likwidacyjne, w toku którego ustalił wartość szkody na kwotę 6.598,87 zł. W ocenie powoda kalkulacja, w oparciu o którą ustalono odszkodowanie jest zaniżona w zakresie kosztów robocizny oraz ceny części zamiennych, gdyż przyjęto stawkę 55 zł netto za roboczogodzinę i zaniżono wartość przednich drzwi i drzwi suwanych.

(pozew k. 3- 4v.)

W odpowiedzi na pozew pozwany, reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany wyjaśnił, że wypłacone odszkodowanie zostało wyliczone zgodnie z postanowieniami OWU AC na podstawie kalkulacji naprawy i nie może być uznane za zaniżone. Wskazał, że powód wywodzi swoje roszczenie z umowy dobrowolnego ubezpieczenia AC, a zatem to umowa wyznacza zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela. Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił na rzecz powoda kwotę 6.630,17 zł.

(odpowiedź na pozew k. 26- 27)

Replikując na powyższe powód podtrzymał pozew w całości. Wyjaśnił, że zgodnie z postanowieniami OWU, ustalenie wartości odszkodowania winno nastąpić w wariantcie serwisowym według cen części oryginalnych. Nie ma przy tym znaczenia, czy pojazd został naprawiony, a zapisy OWU uzależniające wysokość odszkodowania od konieczności przedstawienia faktur mają charakter abuzywny.

(pismo procesowe k. 33- 34)

W toku dalszego postępowania stanowiska procesowe stron nie uległy zmianie, z tą uwagą, że po wydaniu przez biegłego pisemnej opinii powód rozszerzył powództwo o kwotę 1.973,20 zł.

(pismo procesowe powoda k. 65, protokół rozprawy k. 73)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód G. J. jest właścicielem samochodu marki F. (...) o nr rej. (...), rok produkcji 2014. W dniu 28 marca 2018 roku powód cofając samochodem uderzył w stojący wózek widłowy, uszkadzając przednie drzwi i drzwi suwane. W dacie zdarzenia G. J. objęty był ochroną ubezpieczeniową z tytułu autocasco (wariant serwisowy) w pozwanym Zakładzie (...) w ramach polisy nr (...).

(polisa k. 8- 9, podsumowanie zgłoszenia szkody k. 12, okoliczności bezsporne)

Powód zgłosił szkodę pozwanemu, który wdrożył postępowanie likwidacyjne. W jego toku pozwany określił wartość szkody na kwotę 6.630,17 zł, którą wypłacił poszkodowanemu. Wycena została przeprowadzona w systemie E..

(kalkulacja kosztów naprawy wraz z kosztorysem k. 13- 14)

Po otrzymaniu decyzji o przyznaniu odszkodowania, pismem z dnia 4 kwietnia 2018 roku powód wezwał pozwanego do dopłaty odszkodowania w kwocie 4.500 zł w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Wskazał, że sporządzony kosztorys w sposób nieuzasadniony zaniża stawkę za roboczogodzinę oraz wartość części i materiałów niezbędnych do pełnego naprawienia szkody. W odpowiedzi na powyższe pozwany podtrzymał pierwotną decyzję.

(wezwanie do zapłaty k. 16, pismo pozwanego k. 17, okoliczności bezsporne)

W myśl postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczeń Komunikacyjnych (...), w przypadku szkody częściowej pozwany ustala koszty naprawy pojazdu: w wariantcie serwisowym – na podstawie cen części oryginalnych, w wariantcie optymalnym – na podstawie cen części oryginalnych, pomniejszonych o 45 % (okres eksploatacji pojazdu od 3 do 5 lat), przy czym jeżeli w systemach A., E. lub DAT dostępne są części oryginalne i alternatywne lub części alternatywne pochodzące od różnych producentów, wysokość odszkodowania pozwany ustala uwzględniając części o najniższej cenie (§ 17 ust. 1 i 2).

Wysokość odszkodowania ustalana jest z uwzględnieniem zasad określonych w ust. 1 i 2 oraz sposobu naprawy pojazdu w wybranym przez ubezpieczonego warsztacie wykonującym naprawę oraz w oparciu o zasady zawarte w systemie A., E. lub DAT, z zastosowaniem:

- norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu,
- stawki za roboczogodzinę ustalonej przez (...) w oparciu o średnie ceny usług stosowane przez warsztaty porównywalnej kategorii do warsztatu wykonującego naprawę, działające na terenie miejsca naprawy pojazdu (wariant serwisowy i optymalny),
- cen części zamiennych ustalonych stosowanie do ust. 1 i ust. 2,
- cen materiałów lakierniczych i normaliów zawartych w systemie A., E. lub DAT.

(...) ustala odszkodowanie w w/w sposób pod warunkiem przedstawienia rachunków lub faktur VAT dotyczących robocizny, części zamiennych, materiałów lakierniczych i normaliów (§ 17 ust. 3).

W razie udokumentowania naprawy pojazdu rachunkami lub fakturami VAT, pozwany weryfikuje koszty wynikające z tych rachunków lub faktur VAT pod kątem ich zgodności z zasadami określonymi w ust. 3 (§ 17 ust. 4). W razie nieprzedstawienia rachunków lub faktur VAT, o których mowa w ust. 3, (...) wypłaca bezsporną część odszkodowania ustaloną na podstawie wyceny sporządzonej w oparciu o zasady zawarte w systemie A., E. lub DAT, z zastosowaniem:

- norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu,
- stawki za roboczogodzinę ustalonej przez (...) w oparciu o średnie ceny usług stosowane przez warsztaty działające na terenie miejsca zamieszkania ubezpieczonego,
- cen części zamiennych zawartych w systemie A., E. lub DAT, ustalonych w wariantcie optymalnym,
- cen materiałów lakierniczych i normaliów zawartych w systemie A., E. lub DAT.

Dokonanie wyceny w w/w sposób nie pozbawia ubezpieczonego możliwości ustalenia wysokości odszkodowania na zasadach określonych w ust. 3, po przedłożeniu rachunków lub faktur VAT, o których mowa w ust. 3 (§ 17 ust. 5).

(OWU 10- 11, okoliczności bezsporne)

Koszt naprawy pojazdu powoda w marcu 2018 r. uwzględniając zastosowanie w naprawie wartości części oryginalnych pomniejszonych o 45 %, z uwzględnieniem stawki za 1 roboczogodzinę na poziomie 110 zł netto za prace blacharsko-lakiernicze, wynosi 9.098,41 zł brutto.

(pisemna opinia biegłego sądowego k. 43- 52, kalkulacja naprawy k. 53- 60)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których prawdziwości ani rzetelności ich sporządzenia nie kwestionowała żadna ze stron. Za podstawę ustaleń faktycznych Sąd przyjął ponadto dowód z opinii biegłego sądowego M. S.. Oceniając opinię biegłego sądowego Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania zawartych w jej treści wniosków, opinia ta była bowiem rzetelna, jasna, logiczna oraz w sposób wyczerpujący objaśniająca budzące wątpliwości kwestie. Wydając opinię biegły oparł się na zgromadzonym w aktach sprawy materiale dowodowym, w tym załączonych aktach szkodowych.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne w części.

W niniejszej sprawie znajdują zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego o umowie ubezpieczenia (art. 805 i następne k.c. w brzmieniu obowiązującym w dacie szkody) oraz postanowienia zawartej przez strony umowy ubezpieczenia autocasco wraz z ogólnymi warunkami ubezpieczenia.

W myśl przepisu art. 805 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia zakład ubezpieczeń zobowiązuje się spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Przy ubezpieczeniu majątkowym świadczenie zakładu ubezpieczeń polega w szczególności na zapłacie określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku (art. 805 § 2 k.c.). Zgodnie z przepisem art. 812 § 1 i 2 k.c., przed zawarciem umowy ubezpieczenia zakład ubezpieczeń obowiązany jest doręczyć ubezpieczającemu tekst ogólnych warunków ubezpieczenia, które określają m.in. sposób ustalania wysokości szkody oraz warunki wypłaty odszkodowania.

W sprawie bezspornym między stronami był fakt zaistnienia zdarzenia, w wyniku którego powód w dniu 28 marca 2018 roku uszkodził należący do niego samochód marki F. (...) o nr rej. (...), jak również okoliczność, iż w jego dacie G. J. posiadał ubezpieczenie autocasco w pozwanym Zakładzie (...). Przedmiotem sporu nie była zatem zasada odpowiedzialności pozwanego za przedmiotową szkodę. Osłą sporu w niniejszej sprawie była wysokość dochodzonego roszczenia z tytułu odszkodowania.

Nie powielając ustaleń faktycznych przypomnienia wymaga, że w myśl postanowień OWU AC, dla wybranego przez powoda wariantu serwisowego wysokość szkody częściowej była ustalana w dwojakiej formie: na podstawie wyceny kosztów naprawy sporządzonej wg zasad określonych w § 17 ust. 1-3 w przypadku przedłożenia rachunków lub faktur VAT za naprawę, bądź też, w przypadku braku takich dokumentów, na podstawie wyceny kosztów naprawy sporządzonej wg zasad określonych w § 17 ust. 5. W niniejszej sprawie nie budziło wątpliwości, że pozwany dokonał wyceny szkody w oparciu o sporządzoną w trybie § 17 ust. 5 kalkulację naprawy, jak również, że po otrzymaniu odszkodowania powód zakwestionował jego wysokość i wniósł o dopłatę odszkodowania. Uzasadniając swoje stanowisko powód wywodził, że ubezpieczyciel zaniżył koszty naprawy poprzez zniżenie stawki za roboczogodzinę oraz przyjęcie niższej wartości części zamiennych. Nie ulega wątpliwości, że obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawiać. Przy takim rozumieniu obowiązku odszkodowawczego nie ma w zasadzie znaczenia prawna okoliczność, czy poszkodowany dokonał naprawy oraz czy i jakim kosztem to uczynił. Niemniej jednak nie należy tracić z pola widzenia okoliczności, że powód opiera swoje żądanie na łączącej go z pozwanym umowie ubezpieczenia AC. Nie budzi zaś wątpliwości, że na gruncie dobrowolnych umów ubezpieczenia nie znajduje zastosowania reguła pełnej kompensacji szkody, właściwa dla szkód likwidowanych z ubezpieczenia OC sprawcy, a postanowienia konkretnej umowy łączącej strony. W ocenie Sądu nie sposób przy tym podzielić zapatrywania strony powodowej, jakoby postanowienia OWU pozwanego dotyczące likwidacji szkody częściowej rodziły jakiegokolwiek wątpliwości interpretacyjne. Postanowienia te w sposób jasny odnoszą się do procesu likwidacji szkody, przedstawiając wszystkie jego możliwe warianty. Sąd oczywiście podziela stanowisko powoda, że przy wykładni postanowień umowy ubezpieczenia należy uwzględnić cel umowy i interesy jej stron, rzecz jednak w tym, że powód w istocie żąda wyeliminowania części postanowień (§17 ust. 5) OWU, uznając je za niekorzystne dla siebie. W ocenie Sądu sam wybór przez powoda wariantu serwisowego ubezpieczenia nie oznaczał jeszcze, że szkoda będzie likwidowana w oparciu o metodę właściwą dla tegoż wariantu. Z samej nazwy wariantu wynika, że dotyczy on likwidacji szkody, która została naprawiona w serwisie. Wybierając przedmiotowy wariant na etapie zawierania umowy powód dawał zatem wyraz temu, że w przypadku jakichkolwiek szkód będzie naprawiał pojazd, stąd też dla takiego przypadku pozwany wymagał dokumentów potwierdzających naprawę. W sytuacji, w której dokumentów takich nie przedłożono, ubezpieczyciel przyjmował, że szkoda winna być likwidowana wedle wariantu optymalnego, które to zastrzeżenie uznać należy za dopuszczalne. Co istotne, taki sposób likwidacji szkody nie pozbawiał poszkodowanego uprawnienia do dochodzenia wyższego świadczenia, do czego wymagane było przedstawienie rachunków za naprawę. Gdyby więc okazało się, że wypłacone świadczenie wyliczone dla wariantu optymalnego nie pokrywa kosztów późniejszej naprawy, ubezpieczony miał możliwość wystąpienia o dopłatę odszkodowania, które pozwoliłoby mu pokryć szkodę. Nie sposób więc uznać, aby sporne postanowienia OWU naruszały regułę z art. 361 i 363 k.c. W ocenie Sądu zgodzić należy się wyłącznie ze stwierdzeniem powoda, że odnosząc się do likwidacji szkody wg wariantu optymalnego pozwany nie konkretyzuje, w jakich konkretnie przypadkach zastosowanie znajdą części oryginalne, a w jakich alternatywne, okoliczność ta nie ma jednak znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy wobec faktu, iż w treści opinii biegły uwzględnił przy wycenie wyłącznie koszt części

oryginalnych. W ocenie Sądu nie sposób także przyjąć, że postanowienia § 17 ust. 3 i ust. 5 OWU w części, w jakiej odnoszą się do konieczności przedstawienia rachunków lub faktur VAT za naprawę, mają abuzywny charakter.

Przypomnienia wymaga również, że zgodnie z przyjętym zarówno w doktrynie jak i w orzecznictwie poglądem, pod pojęciem szkody należy rozumieć różnicę pomiędzy stanem majątku poszkodowanego, jaki zaistniał po zdarzeniu wywołującym szkodę, a stanem tego majątku, jaki istniałby, gdyby nie doszło do zdarzenia szkodzącego (tzw. dyferencyjna metoda ustalania szkody). W odniesieniu do szkody komunikacyjnej jest to w praktyce różnica pomiędzy wartością, jaką pojazd przedstawiał w chwili wypadku, a jego wartością po wypadku (por. m.in. wyrok SA w Warszawie z dnia 20 listopada 2014 roku, I Aca 685/14, LEX nr 1711573). Co do zasady wysokość odszkodowania winna odpowiadać kosztom usunięcia wskazanej wyżej różnicy w wartości majątku poszkodowanego (kosztom naprawy uszkodzonego pojazdu). Podmiot odpowiedzialny jest zobowiązany zwrócić poszkodowanemu wszelkie celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki poniesione w celu przywrócenia poprzedniego stanu samochodu, do których należy zaliczyć w zasadzie także koszt nowych części i innych materiałów (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z 20 października 1972 roku, II CR 425/72, OSNCP 1973, nr 6, poz. 111).

Jak wynika z opinii biegłego sądowego, koszt naprawy samochodu powoda wynosi – przy uwzględnieniu postanowień § 17 ust. 5 OWU – 9.098,41 zł brutto. O czym była mowa wyżej, opinia biegłego sądowego M. S. stanowi przekonujący i miarodajny dowód w sprawie. Opinia ta odzwierciedla staranność i wnikliwość w badaniu zleconego zagadnienia, wyjaśnia wszystkie istotne okoliczności, podaje przyczyny, które doprowadziły do przyjętej konkluzji, a równocześnie jest poparta głęboką wiedzą i wieloletnim doświadczeniem zawodowym biegłego. Jednocześnie opinii tej nie podważają pozostałe dowody zebrane w sprawie. Nie budzi przy tym wątpliwości, że wobec jednoznacznego brzmienia § 17 ust. 5 OWU, brak było podstaw do przyjęcia, iż wartość szkody powoda wyznacza kwota wyliczona dla wariantu serwisowego z przedłożonymi rachunkami/fakturami za naprawę.

Mając na uwadze powyższe, jak również okoliczność, że do czasu wytoczenia powództwa pozwany wypłacił poszkodowanemu kwotę 6.630,17 zł, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.468,24 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 25 kwietnia 2018 roku do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałym zakresie. Co prawda w uzasadnieniu pozwu i w treści pisma stanowiącego rozszerzenie powództwa strona powodowa wskazała, że w toku postępowania likwidacyjnego otrzymała kwotę 6.598,87 zł, jednak Sąd dał wiarę twierdzeniom pozwanego o wypłacie kwoty nieco wyższej, bo 6.630,17 zł. Taką kwotę wskazał również pełnomocnik powoda w piśmie z dnia 4 kwietnia 2018 r. wzywającym do dopłaty odszkodowania w kwocie 4.500 zł (k. 16 akt sprawy).

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociaż by opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie.

O kosztach procesu rozstrzygnięto w oparciu o art. 100 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c.

Strona powodowa wygrała sprawę w 37 % i dlatego w takim stopniu należy się jej zwrot kosztów procesu. Koszty poniesione przez powoda wyniosły łącznie 1.217 zł i obejmowały: opłatę sądową od pozwu – 100 zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł, koszty zastępstwa adwokata w kwocie 900 zł – § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015, poz. 1800) oraz zaliczkę na poczet wynagrodzenia biegłego – 200 zł.

Z kolei koszty poniesione przez pozwanego wyniosły łącznie 1.117 zł i obejmowały koszty zastępstwa radcy prawnego w kwocie 900 zł (§ 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych, t.j. Dz.U. 2018, poz. 265), opłatę skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł oraz zaliczkę na poczet wynagrodzenia biegłego – 200 zł.

Całość poniesionych przez strony kosztów procesu wyniosła zatem 2.334 zł.

Powód wygrał spór w 37 %, a przegrał w 63 %. Powód winien zatem ponieść z tytułu kosztów procesu kwotę 1.470,42 zł (63 % kwoty ogólnej), a pozwany 863,58 zł (37 % kwoty ogólnej). Mając na uwadze powyższe należało zasądzić od powoda na rzecz pozwanego kwotę 253,42 zł, stanowiącą różnicę pomiędzy kosztami faktycznie poniesionymi a kosztami, które strona powodowa powinna ponieść.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 k.p.c. Sąd nakazał pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 272,79 zł, a od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 160,21 zł tytułem zwrotu tymczasowo poniesionych kosztów w postaci wynagrodzenia biegłego.

Z tych względów, orzeczono jak w sentencji.